

FFB-25/2011.
(FFB-44/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2011. szeptember 12-én, hétfőn, 9 óra 07 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 532. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend megállapítása, elfogadása</i>	5
<i>A nemzeti energiastratégiáról szóló T/3839. számú határozati javaslat</i>	6
<i>Bencsik János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások, vélemények</i>	8
<i>Bencsik János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válaszai a vitában elhangzottakra</i>	15
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	21
<i>A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/3927. számú törvényjavaslat</i>	21
<i>Az Állami Számvevőszék 3927/1. számú jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről</i>	21
<i>Dr. Körösmezzei Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	21
<i>Klenczner Gergely főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium) kiegészítése</i>	25
<i>Szarka Péterné osztályvezető (Állami Számvevőszék) kiegészítése</i>	26
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	27
<i>Egyebek</i>	27

Napirendi javaslat

1. A nemzeti energiastratégiáról szóló határozati javaslat (T/3839. szám)
(Általános vita)
2. a) A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/3927. szám)
(Általános vita)
b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (3927/1. szám)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke
Dr. Oláh Lajos (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Bácskai János (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz)
Bödecs Barna (Jobbik)
Kepli Lajos (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (független)

Helyettesítési megbízást adott

Bányai Gábor (Fidesz) dr. Bácskai Jánosnak (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz) Bartos Mónikának (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz) Fülöp Istvánnak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz) megérkezéséig dr. Nagy Andornak (KDNP)
Dr. Aradszki András (KDNP) Sebestyén Lászlónak (Fidesz)
Tóbiás József (MSZP) dr. Oláh Lajosnak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Bencsik János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár
Dr. Körösmezei Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Klenczner Gergely főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Szarka Péterné osztályvezető (Állami Számvevőszék)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 07 perc)

Elnöki bevezető, a napirend megállapítása, elfogadása

JÁVOR BENEDEK, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a Fenntartható fejlődés bizottság megjelent tagjait és kedves vendégeinket. Megállapítom, hogy a bizottság 11 személyes jelenléttel és 4 helyettesítéssel határozatképes, úgyhogy el tudjuk kezdeni a munkát, amihez mind a mai napi, mind az előttünk álló őszi ülésszakhoz minden kedves képviselőnek sok erőt és a mai napirendi ponthoz kapcsolódóan energiát is kívánok.

Mielőtt belevágnánk a munkába, engedjék meg, hogy egy személyi változást jelezzek a bizottság állományában. Szalóki Gyula nyugdíjba vonult, akinek ezúton is nagy szeretettel szeretném megköszönni azt a munkát, amit én csak egy évig élvezhettem az ő segítségével és közreműködését a bizottság irányításában, ő azonban 22 éven keresztül támogatta a bizottságot abban, hogy magas színvonalú szakmai munkát tudjon végezni. Azok a kollégák, akiknek volt alkalmuk az elmúlt két évtizedben elnökként, alelnökként, bizottsági tagként együttműködni vele, azt gondolom, meggyőződhetnek róla, hogy egy rendkívül felkészült, magas színvonalú szakmai munkával segítette a bizottság működését, amit ezúton a bizottság jelenlegi tagsága nevében is szeretnék neki megköszönni. *(Taps.)*

Egyben jelezném, hogy a bizottsági titkárságon szerda délután 15 órakor egy kisebb ünnepség keretében elbúcsúztatjuk. A bizottság tagjai közül, akinek van kedve, szeretettel látjuk ezen a búcsúztatón.

Ezzel együtt pedig bemutatnám a bizottságnak hivatalosan is, bár gondolom sokan találkoztak már vele, Hatvani Szabolcs kollégát, aki átveszi Szalóki Gyula feladatait. Azt reméljük, hogy ugyanazon a magas színvonalon fogja folytatni a munkát, amilyen magas színvonalon átvette. Ő mintegy tíz éven keresztül a Környezetvédelmi Minisztérium berkeiben működött, tehát komoly államigazgatási tapasztalattal a háta mögött érkezik a bizottság munkájának a segítségére.

Ezek után szavazásra bocsátanám az írásban előterjesztett napirendet, amely három napirendi pontot tartalmaz: a nemzeti energiastratégia, a zárszámadási törvény és az egyebek napirendi pont szerepel benne. Ezzel kapcsolatban Oláh alelnök úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni.

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Azt indítványozom, hogy a bizottság nyilvánítsa a Hárszabállyal ellentétesnek a H/3839. számú országgyűlési határozati javaslatot. A bizottság ne tárgyalja a mai ülésen ezt az országgyűlési határozati javaslatot, és hívja fel a kormány jelen lévő képviselőjének a figyelmét, hogy tartsa be a Hárszabályról szóló 46/1994. számú országgyűlési határozat rendelkezéseit, és hogy a rendes betérjesztés után tárgyalja ezt a bizottság.

Minden határozati javaslatot indoklással kell ellátni, a H/3839. számú országgyűlési határozati javaslat kizárólag rendelkező részből áll, tehát indoklást nem tartalmaz. Az indoklásban kellene rögzíteni az indítvány szükségességére, időszerűségére vonatkozó magyarázatot, valamint a rendelkezések felépítésére, tartalmára vonatkozó magyarázatokat.

Ilyet az indítvány nem tartalmaz. A hiba a betérjesztett indítvány tárgyalása során pedig nem orvosolható.

Tehát az a kérésem, hogy vegyük le a napirendről és ne tárgyaljuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt ezt a kérdést szavazásra bocsátanám, megadnám a lehetőséget a kormány képviselőjének, hogy az előterjesztéssel kapcsolatos véleményéhez a saját észrevételeit hozzáfűzze, ha erre van igény.

BENCSEK JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Nem kívánom kommentálni.

ELNÖK: Köszönjük. Alelnök úr!

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Elnézést, hadd kérdezzem meg konkrétan, hogy kell-e ellátni indoklással egyébként ezeket a javaslatokat, és hogy mit kell tartalmaznia az indoklásnak, hadd kérdezzem meg erről a kormány jelen lévő képviselőjének a véleményét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár úr!

BENCSEK JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Tisztelt Képviselő Úr! Az ide vonatkozó szabályozásokat kell figyelembe venni, tehát a Házzsabállyal kapcsolatos iránymutatást.

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Ez egyértelmű!

ELNÖK: Köszönöm. Ha további észrevétel, kérdés nincs, akkor az Oláh alelnök úr által felvetetteket szavazásra bocsátom. Tehát ki az a képviselők közül, aki támogatja a napirendi módosítást olyan értelemben, hogy a mai ülés napirendjéről vegyük le a nemzeti energiastratégiairól szóló H/3839. számú országgyűlési határozati javaslatot. *(Szavazás.)* 2 igen. Ki van ellene? *(Szavazás.)* 11 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 4 tartózkodás.

Tehát a napirend módosítását a bizottság nem támogatta.

Az eredeti napirendet viszont szavazásra bocsátom, tehát hogy az eredeti formájában a napirendet a bizottság elfogadja-e. Kérem, hogy aki az eredeti napirend szerinti haladást támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 13 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 2 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás.

A nemzeti energiastratégiairól szóló T/3839. számú határozati javaslat

Tehát akkor az eredeti napirend szerint haladunk. Ez alapján az első napirendi pontunk a nemzeti energiastratégiairól szóló országgyűlési határozati javaslat H/3839. számon. Ez ügyben tisztelettel köszöntöm Bencsik János államtitkár urat, a napirendi pont előterjesztőjét a kormány részéről, és meg is adom neki a szót.

Bencsik János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár szóbeli kiegészítése

BENCSEK JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az előző kormányzati ciklusban született egy olyan energiastratégiai irányelvcsomag az Országgyűlés jóváhagyásával, amelynek esetében a jelentős mértékben megváltozott külső környezet, mind a geopolitikai, mind az erőforrásokhoz történő hozzáférés lehetősége, a technológiákban bekövetkező változások, az Európai Unió energiapolitikájának egyre inkább a közösség egészét érintő és sok tekintetben kötelező előírásainak a megjelenése arra készítette a kormányzatot, hogy az elmúlt egy esztendőben vizsgálja felül a korábbi energiapolitikai irányelveket, és egy olyan szakmailag és politikailag is vállalható keretrendszer állítson fel, amely az általam jelzett kérdések elemzéséből és értelmezéséből kiindulva, egy koherens, mind az energiaellátás biztonságát, mind pedig az éghajlatvédelmi szempontok érvényesítését, valamint a hazai gazdaság ezen területét érintő élénkítését, élénkítési lehetőségeit is magában foglalja.

Láthattuk azt, hogy a tervezési időszak utolsó fázisában jelentős geopolitikai változások mentek végbe, akár az észak-afrikai térséget vagy a távol-keleti térséget beleszámítva, de azt is érzékeltük, hogy az Európai Unió belüli döntéshozás homlokterébe is bekerült az energiapolitika. Tehát nemcsak energiabiztonsági kérdéseket, ellátásbiztonsági kérdéseket, versenyképességi, fenntarthatósági kérdéseket kell szem előtt tartanunk, hanem alapvetően geopolitikai, tehát az erőforrásokhoz való hozzáférés lehetőségét is egy olyan ország esetében, amely az általa felhasznált energiának több mint 60 százalékát, közel kétharmadát importból szerzi be.

Tehát ezek indokolták magának a korábbi energiapolitikai irányelvcsomagnak a felülvizsgálatát, és ezek figyelembevételével készítettük elő az energiastratégiát, amelynek a következő felépítését kell végiggondolnunk.

Tehát itt egy keretrendszerrel van szó, a keretrendszer a versenyképességi, energiabiztonsági, fenntarthatósági kérdéseket szervezi egy rendszerbe. Csak abban az esetben van reális lehetőség a megvalósításra, ha a keretrendszerbe illeszkedő cselekvési tervek is elkészítésre kerülnek, amelyek a konkrét megvalósítás feltételeit, eszközrendszerét mind intézményi, mind pedig pénzügyi vonatkozásban rendelkezésre bocsátják. Maga az országgyűlési határozati javaslat is nyolc cselekvési terv elkészítésének kötelezettségét kívánja a kormány számára előírni.

A cselekvési tervek elkészítését követően, illetve azzal párhuzamosan a jogszabályi környezet illesztését is el kell végezni, és azt követően pedig a pénzügyi, pályázati, támogatási rendszerek szerkezetét is a megváltozott energiastratégiához kell illeszteni.

Az elmúlt egy esztendőben, és kifejezetten a téli időszakról kezdve, decembertől kezdve számos szakmai konzultációt folytattunk. A zárt szakmai konzultációkat követően a kormány elé terjesztettük a stratégiai irányelveket, annak elfogadását követően pedig elkészítettük a stratégiai környezeti vizsgálatot, és emellett egy, a finanszírozással kapcsolatos gazdasági hatáselemzés is készült. Ezek rendelkezésre bocsátása mellett kezdtük meg az energiastratégia nyilvános társadalmi egyeztetését. Több alkalommal jártunk az Országos Környezetvédelmi Tanács előtt, illetve annak energetikai szakbizottsága előtt, valamint a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács elé is bevittük a stratégiát megvitatásra.

Azért választottuk a nyitott tervezésnek ezt a változatát, ezt a megoldását, hogy már a tervezési időszakban a stratégiai környezetvizsgálat által tett ajánlások figyelembevételével lehessen tovább pontosítani és egyeztetni a stratégia végleges változatát.

Éppen ezért az Országos Környezetvédelmi Tanácsba tömörült szervezetek kérésére egy zöld forgatókönyv is beemelésre került, amely a végleges stratégiai dokumentumban mindenki számára hozzáférhető, amely ugyan eltér a kormányzat által vállalt és a határozati javaslat-csomagban is megjelölt fő iránytól, ugyanakkor fontosnak tartottuk azt, hogy a stratégiai dokumentumban is legyen meg az az alternatíva, amely ugyan nem az ország jelenlegi fizetőképességét, gazdasági helyzetét és technológiaháttér-fejlettségét figyelembe vevő megoldásokkal kívánja biztosítani hosszú távon az energia biztonságos vételezésének és a fenntarthatóság szempontjainak együttes érvényesítését. Ugyanakkor elviekben ez is egy járható út, amelyet figyelembe kell vennünk, már csak azért is, mert menet közben mind a rendelkezésünkre álló technikai feltételek, mind pedig az ország gazdasági helyzete kedvező irányba fordulhat, és abban az esetben mód nyílhat arra, hogy a most megtárgyalandó és elfogadandó energiastratégia kiválasztott scenáriójához, jövőképehez képest egy változás következzen be.

Erre az is lehetőséget biztosít, hogy maga a határozati javaslat is magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a kormánynak háromévente be kell számolnia az energiastratégia végrehajtásának állásáról, és ha szükséges, akkor a korrekciók átvezetésére és elfogadására is lehetőség nyílik.

Említettem a szakmai egyeztetéseket. Három nagy fókuszcsoporthoz folyt a munka: egyrészt az energiagazdaság szereplőinek bevonásával, nemcsak a szakmai műhelyeknek és szervezeteknek, hanem az energiagazdaság szereplőinek a bevonásával.

Egy másik nagyon fontos fókuszcsoporthoz volt a természetvédelmi és környezetvédelmi szervezetekkel való együttműködés. Az energiagazdaság területén az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület volt a koordinátori szerepet felvállaló stratégiai partnerünk, míg a természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetek esetében a Levegő Munkacsoport. Ezen túlmenően az önkormányzatok, az egyetemi világ, illetve minden érdeklődő számára lehetőséget nyújtottunk arra, hogy személyesen is, partneri találkozók keretében konzultálhassunk, és ezen túlmenően elektronikus úton is el lehetett juttatni a javaslatokat.

Egyrészt mintegy 110 partnerrel, szervezettel dolgoztunk együtt a tervezési időszakban, majd azt követően 60 érdemi javaslat fogalmazódott meg és került leadásra. Ezen javaslatok egy részét be tudtuk építeni a stratégia végleges változatába, egy részét nem. Ennek két oka volt. Egyrészt nem értettünk egyet azokkal a javaslatokkal és nem tudtuk a kormányzati szándékoknak megfelelően beépíteni, másrészt pedig sok tekintetben egymásnak ellentmondó javaslatok fogalmazódtak meg, amelyek kizárták egymást, és ott a szakpolitikának kellett állást foglalnia, hogy illeszthető-e, és ha igen, akkor melyik javaslat a stratégia egészéhez.

Amikor összeállt a végleges tervezet, akkor ismételtén a kormány elé terjesztettük, és a kormány július 13-ai ülésén alkalmasnak találta arra, hogy az Országgyűlés elé beterjesztésre kerüljön.

Öt fő prioritás került meghatározásra, ezeket csak címszavakban sorolnám. A legfontosabbként az energiahatékonysági, takarékosági szempontok érvényesítése, második pontban a megújuló energiapotenciálunk jelenlegihez képest markánsabb kihasználásának a kötelezettsége, a harmadik az atomenergia biztonságos használatának a fenntartása, a negyedik a közép-európai hálózati kapcsolati rendszerek - mind a villamos energia, mind pedig a földgázhálózat vonatkozásában – összekapcsolása, amely elsősorban ellátásbiztonsági, de emellett piacélénkítési, versenyhelyzet-erősítési vonzattal is jár. Az ötödik pedig az állam szabályozó erejének az erősítése, annak az intézményrendszernek a megerősítése, amely az energiastratégiában, majd a cselekvési tervekben és jogszabályokban, támogatási rendszerekben történő megjelenését hivatott a piaci szereplők közreműködésével érvényesíteni. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úrnak a nemzeti energiastratégia bemutatását. Most megadom a lehetőséget a bizottság tagjainak, hogy kérdéseiket feltegyék vagy észrevételeiket hozzáfűzzék az elhangzottakhoz. Kérdezem, kinek van hozzáfűznivalója, kérdése. Bödecs képviselő úr!

Kérdések, hozzászólások, vélemények

BÖDECS BARNA (Jobbik): Tisztelt Bizottság! Áttanulmányoztuk a minisztérium által beterjesztett energiastratégiai határozatot és annak mellékleteit. Egyrészt arról mindenképpen nagyon pozitívan szeretnénk nyilatkozni, hogy egy nagyon alapos háttérmunka folyt, és egy olyan – mondjuk így – szakmailag megalapozott javaslat került az Országgyűlés elé, olyan kidolgozott formában, ami sajnos, ritka a kormányzati előterjesztések sorában. Magának a határozati javaslatnak a szövegével alapvető kifogásaink nincsenek.

Ugyanakkor azt el kell mondjuk, hogy magának a szakmai anyagnak a tartalmával kapcsolatban vannak kifogásaink, és magával azzal az útiránnyal, amit ez kijelöl, igen komoly aggályaink vannak.

Ebből következően nem tudjuk támogatni az általános vitára való alkalmasságát.

Akkor engedjék meg, hogy néhány rövid indoklást elmondjak, magában az általános vitában majd természetesen részletesen is kifejtjük szempontjainkat.

Nagy problémának tartjuk azt, hogy az egész szakmai anyag abból indul ki, hogy a 2030-ra kitűzött primer energiafogyasztás akár el is érheti a válság előtti szintet, tehát akár magasabb is lehet a jelenlegi értéknél. Így úgy látjuk, hogy a tervezet nyilvánvalóan nem veszi figyelembe az ország 2030-ig biztosan csökkenő lakosságszámát sem, ami egyértelműen egy csökkenő energiaigényt kellene hogy generáljon, változatlan fogyasztási szerkezet mellett is, hát még egy hatékonyabb, takarékosabb szerkezetben.

Nem tartjuk reális célkitűzésnek azt, hogy nekünk az Európai Unió fejlett országainak energia-felhasználását kellene 2030-ig elérnünk annak érdekében, hogy a lakosságunk jóléte növekedjen. Életminőség-változásra kellene törekedni, és nem többletenergia-felhasználással kevesebb lakosnak nagyobb jólét teremtésére.

Megítélésünk szerint problémás a biomassza hő- és kapcsolt energiatermelés témakör felvezetése. Ezt egy kockázatos területnek érezzük. Itt sokkal pontosabban kellett volna meghatározni azt, hogy milyen tartalmi elemeket értünk biomassza-termelés és –felhasználás alatt hő- vagy áramtermelési céllal. Úgy gondoljuk, hogy például a nagy égetőkapacitások kiépítése révén a más célra is felhasználható értékes biológiai anyagok elégetése nem lenne ésszerű és célravezető. Itt nyilvánvalóan a kapacitások kiépülése egyfajta kényszerpályát is jelenthet.

Paks esetében szeretnénk elmondani, hogy a Jobbik támogatja mind az élettartam-hosszabbítást, mind az új blokk vagy blokkok létrehozását, ugyanakkor rendkívül aggályosnak tartjuk a stratégiának azt az elemét, hogy a régi paksi blokkok 2032-2037 közötti leállítását követő időszakra igazából nem tartalmaz a stratégia egy – hogy is mondjam – látható CO₂-kibocsátás csökkentés megtartási stratégiát. Itt olyan technológiák, széndioxid-leválasztási, illetve tárolási technológiákra hivatkozik az anyag, amelyek jelenleg még kidolgozatlanok, illetve magas jövőbeli kockázatot tartalmaznak. Úgy gondoljuk, hogy erre a problémára ennél hatásosabb választ kellett volna adni.

A közlekedésben aggasztóan csekélynek ítéljük a 2030-ra kitűzött 14 százalékos elektromos és hidrogénalapú meghajtást, és aggasztóan magasnak ítéljük a 15 százalékos agroüzemanyag-felhasználás kitűzését. Összességében a kitűzött célok mondjuk úgy, hogy vajmi kevésbé ambiciózusak, hiszen még 2030-ban is 71 százalékos fosszilis alapú energiabevitelt jelentene ez a stratégia a közlekedésben.

A szerves lakossági hulladékból származó biomassza égethetőségére vonatkozóan úgy gondoljuk, hogy itt nagyon keményen szét kellett volna választani a nagy víztartalmú szerves hulladékot, hiszen azt a lakossági hulladékból kivonni kell, komposztálni kell és nem elégetni. Itt legfeljebb a szennyezett papír, a gazdaságosan nem hasznosítható műanyag és társított hulladék jöhetett volna szóba. Ezt az anyag igazából nem emeli ki, tehát fenntartja annak a kockázatát, hogy más értékes anyagok is elégetésre kerülhetnek.

Az olajtermelési csúccsal kapcsolatban az anyagot uralja az a gondolat, hogy a felét elhasználta az emberiség a kitermelt mennyiségnek. Úgy gondoljuk, hogy ez sem biztos, meg ráadásul ez nem is egy érdekes dolog, hiszen drágán kitermelhető vagy később felfedezhető készletek is jöhetnek a piacra. A problémát nem ez jelenti elsősorban, hanem a keresletnek a kínálattól való elszakadása, ami az árak elszabadulásához vezethet. Természetszerűleg ennek időpontját nem lehet pontosan megmondani, ugyanakkor ennek kezelési módja mondjuk úgy, hogy kevésbé tekinthető ki ebből az anyagból. Nemcsak az a probléma, hogy ezek a lelőhelyek kvázi diktatórikus vagy nem baráti országokban vannak, hanem az, hogy ezek a túlnépesedő országok olyan belső fogyasztással rendelkeznek, ami radikálisan nő. Tehát az exportalapok is csökkennek, ráadásul most már egy több pólusú világban vagyunk, azok a versenytársak, akik a megmaradó exportalapokat el fogják vinni, nálunk tőkében és katonailag is sokkal erősebbek. *(Dr. Oláh Lajos távozik az ülésteremből.)*

Ilyen értelemben mi, a Jobbik részéről sokkal nagyobb szerepet szántunk volna annak a témakörnek, hogy a rendelkezésünkre álló gáz-, illetve szénalapú erőforrások bevonása milyen módon és milyen ütemben történhet egy válsághelyzetben, amikor az import erőforrásokat megújulóval vagy atomenergiával nem tudjuk kiváltani.

Ezek így röviden összefoglalva azok az alapvető szakmai bírálataink, amelyek miatt itt az általános vitára való alkalmasságot nem tudjuk támogatni. Az általános vitában részletesen be fogjuk mutatni álláspontunkat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szili Katalin!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Én azért is veszek részt a vitában, államtitkár úr, mert úgy tekintem, hogy egyébként maga a hosszú távú stratégia az indokolása annak az országgyűlési határozati javaslatnak, amit önök beterveztettek. Így természetesen én ezért is gondolom, hogy a vitát lefolytathatjuk, hiszen elég részletes stratégiát tártak elénk.

Ugyanakkor úgy tekintem, hogy ha stratégiát dolgozunk ki, akkor úgy érdemes kidolgozni, hogy ha ez távlatosan is, mindenki számára elfogadható, és a betartása távlatosan is biztosított. Tekintettel arra, hogy most alapvetően arról döntünk, hogy ennek az anyagnak az általános vitára alkalmassága megvan-e, ezért én alapvetően inkább kérdéseket szeretnék államtitkár úrnak feltenni.

Az egyik ilyen kérdésem, hogy hogyan kapcsolódik az egyéb más stratégiákhoz. Készülőben van egy fenntartható fejlődés stratégia. Milyen kapcsolódási pontjai vannak, mert úgy gondolom, hogy önmagában utalni csak arra, hogy egyébként kimeríti a fenntarthatóság igényeit, ez nem elegendő ahhoz, hogy valóban távlatosan a nemzet céljait szolgálja.

Ugyanakkor nagyon fontos az egyéb stratégiákkal való kapcsolata. Erre ugyan az országgyűlési határozati javaslat utalást tesz, de én ebből az egyik legfontosabb kérdésnek tekintem a gazdaságfejlesztési stratégia és az energiastratégia kölcsönhatásainak a vizsgálatát, hiszen számos olyan kérdés merül fel, amiben ugyancsak utalnom kell arra, hogy önmagában az, hogy azt mondjuk, hogy szükséges a versenyképesség, ennek a kijelentése nyilván csak pusztába kiáltott szó mindaddig, amíg ezt nem dúcoljuk alá önmagában a stratégiában is. Így például számomra az egy nagyon fontos kérdés, hogy a vállalkozások energiaköltsége hogyan alakul, milyen ösztönző rendszereket dolgoznak ki arra, hogy valóban ennek a versenyképességnek eleget tegyen. Mi annak a módja, milyen eszközrendszert kívánnak bevezetni ahhoz, hogy ez megtörténjen? Nyilván ehhez kapcsolódik az is, hogy hogyan kívánják biztosítani azt, hogy a hazai vállalkozások ne jussanak drágábban az energiához, mint a külföldi versenytársaik. Szerintem ebben található mindaz a keret, ami Magyarország számára ma a legfontosabb kérdés, azzal együtt, hogy hogyan kívánják azt is biztosítani, hogy valóban a támogatás valós társadalmi hasznot biztosítson, hiszen nap mint nap ezekkel a kérdésekkel kerülünk szembe.

Számomra ezek olyan keretek, amin belül bármilyen megoldásról tárgyalhatunk, de ezeket kulcskérdéseknek tartom, azzal együtt, hogy szükségesnek találom, hogy pontosan ezekben a kérdésekben rendelkezzen egy stratégia egy olyan pontos intézkedési tervvel is, ami utána kiszámíthatóvá teszi számunkra azt, hogy milyen lépések következnek. Hiszen azt gondolom, hogy mindannyian, akik itt ülünk az asztal körül, de az egész parlamentnek felelőssége is az, hogy távlatosan ne csak az energiabiztonságot, hanem valóban annak a gazdasági, társadalmi hasznosságát, hasznosulását is biztosítsa.

Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Tehát hangsúlyozom még egyszer: én ezt a hosszú stratégiai anyagot tekintem az országgyűlési határozati javaslat indokolásának, pontosan ezért kívántam kérdéseimmel is részt venni ebben a vitában. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök úr jelezte, aztán Kepli Lajos képviselő úr, hogy hozzá kíván szólni. Alelnök úr!

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. A Fidesz-KDNP-frakció támogatni fogja ezt a napirendi pontot, és mi alkalmasnak tartjuk általános vitára az energiastratégiáról szóló határozati javaslatot. Egy kicsit meg is lepett, amit az általam egyébként nagyon tisztelt Bődecs Barnától hallottunk, mert én azt gondolom, hogy azok a kifogások, amelyeket te mondtál, jogosak, de ez az anyag általános vitára szerintem alkalmas. Ezeket úgyis el fogjátok mondani az általános vagy a részletes vitában, és legfeljebb nem szavazzátok meg, de szerintem ennek az anyagnak a színvonala minimum megkövetelné azt az elismerést, hogy ez minimum legalább egy általános vitára alkalmas anyag. Én régen láttam ilyen színvonalon készített stratégiai anyagot.

Köszönöm Szili Katalinnak, hogy kiegészített bennünket ezzel az Oláh Lajos által megfogalmazott kritikával kapcsolatban, aki közben elment, tehát nem hallja, amit mondom. Azt gondolom, hogy orvosolni kell, mert ez egy formai kifogás. Nem tudom, hogy mi ennek a formai megoldása, de ettől eltekintve ezt az anyagot ezen a bizottsági ülésünkön is tárgyalhatjuk, és nyugodt lelkiismerettel beterjeszthetjük a parlament elé.

Szeretnék néhány érvet felhozni azért, hogy mi miatt támogatjuk az energiastratégiát és közben kitérnék azokra az általam korábban hallott kifogásokra, amelyeket vagy a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács ülésén vagy az energia albizottságunk ülésén hallottam, ugyanis ezt az anyagot én nem először tárgyalom. Vettem részt vitákban, amelyek egyébként nagyon érdekesek voltak. Érdekesek voltak a pozitívumok is és a negatívumok is, amelyeket hallottam.

Az egyik kifogás az anyaggal kapcsolatban az volt, ami szerintem éppen hogy nem gyengéje, hanem erőssége az anyagnak, hogy többféle úgynevezett szcenárió, forgatókönyv van benne. Azért mondom, hogy ez az erőssége az anyagnak, mert gondoljunk bele, hogy mióta ezt az anyagot társadalmi vitára bocsátottuk, történt a fukushimai atomerőmű-robbanás, volt egy úgynevezett arab tavasz nevű forradalom az észak-afrikai országokban, mely jelentős mértékben befolyásolja a gázellátás szempontjából, de az olajellátás szempontjából is Európa energiaellátását. És döntött Németország nemrég arról, Svájjal együtt, hogy lemond az atomenergiáról. Ezek mind folyamatosan történtek. Ezért van nehéz dolga egy olyan stratégiának, amely egyetlen utat tart követendőnek és kizárólagosnak, és azt gondolom, hogy emiatt ez a rugalmasság kifejezetten előnye az anyagnak.

Eloolvastam a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács észrevételeit is, amelyben vannak pozitívumok. Ők is kiemelik az energiahatékonyság, energiatakarékosság és a megújuló részarányának a helyes megosztását. Mindannyian tudjuk, hogy a legolcsóbb energia mindig az el nem fogyasztott energia, ezért az energiatakarékosságnak, különösen az energiahatékonyságnak kulcsszerepe van a magyar gazdaság és a magyar energiapolitika megújulásában is.

Szerintem üdvözlendő az a tény is, hogy a kormány nagyon helyesen összeköti az energiatakarékosságot egy épületkorszerűsítési programmal, hiszen jól tudjuk, hogy ha egy épület nem hatékony módon van szigetelve, akkor mindegy, hogy megújuló energiát pazarolunk-e el benne vagy pedig fosszilis energiát.

Szeretnék kérdést is feltenni államtitkár úrhoz. Az öt prioritás között külön szerepel a kelet- és közép-európai hálózati rendszerek összekapcsolása. Azt gondolom, hogy ez Magyarország szempontjából egy kulcsfontosságú kérdés, és arra szeretnék rákérdezni, hogy bár az Európai Uniónak nincs egységes energiapolitikája, számíthat-e arra ez a régió, Lengyelországtól akár Romániáig, hogy európai uniós forrásokból ezeknek az

infrastruktúráknak, legyen az gáz, olaj vagy villamos áram, az összekapcsolását európai uniós pénzekből meg lehet-e oldani, vagy ez a tagállamoknak lesz a kötelezettsége?

Szeretnék rákérdezni arra is, hogy mi várható a KÁT jövőjével kapcsolatban. Ez heves vitákat váltott ki, amikor megváltoztattuk a KÁT-rendszerre vonatkozó – szerintem helyes módon változtattuk meg – szabályozást, és a kormány helyesen döntött akkor, amikor a villamos energia helyett a hőre helyezi a hangsúlyt.

Aztán kifogásként olvastam valahol azt is, hogy a mi energiastratégiánk, ellentétben az Európai Unió törekvéseivel, nem 2050-re, hanem 2030-ra van felfűzve. Azt gondolom, hogy ez egyáltalán nem probléma, mert van kitekintés az anyagban 2050-re is. Világosan látszik, hogy mit akarunk elérni 2020-ra, és mik a célkitűzések 2030-ra.

Az elmondottak alapján tehát összefoglalóan a KDNP és a Fidesz-frakciótagok ezt a határozati javaslatot meg fogják szavazni, általános vitára alkalmasnak tartjuk és gratulálunk az anyag elkészítéséhez.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kepli képviselő úr!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Egy kicsit Nagy Andor képviselőtársam mondandójára is reagálva: ezt nem vitatjuk, hogy nagy szakmai igényességgel készült el az anyag, és formailag nem található benne kifogás, de talán nem is ez a dolgunk, hogy formailag az általános vitára való alkalmasságát megítéljük. Sokkal inkább a stratégiai célkitűzéseivel van problémánk, ami miatt ennek az általános vitára való alkalmasságát nem tudjuk támogatni. Hiszen – és itt kapcsolódnék a Szili Katalin képviselőtársam által elmondottakhoz is – ha ezt egy indoklásnak tekintenénk, ahogy ő ezt mondta, tehát kodifikációs szempontból nagyon nem mindegy, ha ez formailag is egy indoklás lenne, akkor nyilván módosító javaslatot nem lehetne benyújtani hozzá. Mint ahogy ez egy egységes szakértői anyag, és jelenleg mellékletként szerepel, az országgyűlési határozat mellékleteként, és mint ilyen, egységes célkitűzéseket, stratégiát tartalmaz. Ehhez egyébként nincs is értelme módosító javaslatokat benyújtani (*Bödecs Barna: Nem is lehet.*), mint ahogy nem is lehet.

Így ebből adódóan, bár lehet, hogy a határozati javaslatnak az általános vitára való alkalmasságát támogatni tudnánk, de mivel maga a háttéranyag, ez a koncepció számunkra nem elfogadható stratégiai célokat tartalmaz, amelyeket szerintünk nem lehet módosító indítványokkal orvosolni, ezért nem támogatjuk az általános vitára való alkalmasságot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is szeretnék néhány észrevételt, illetve kérdést feltenni államtitkár úrnak, illetve röviden ismertetni a Lehet Más a Politika álláspontját a nemzeti energiastratégiáról szóló országgyűlési határozatról.

Előljáróban szeretném megismételni, amit több képviselőtársam elmondott itt, a vitában, hogy az előttünk lévő anyag egy példátlan folyamaton ment át az elmúlt hónapokban, ami sajnálatos módon nem szokása a közigazgatásnak, államigazgatásnak. Tehát egy olyan előkészítési folyamat ment végbe, amely egyrészt valóban szcenáriókkal számol, tehát több különböző lehetőséget vett figyelembe, és ezek alapján választhatta ki aztán a kormány a valós alternatívák megvizsgálásával azt az irányvonalat, amelyet a kormányzat a maga részéről támogathatónak talált. Illetve egy olyan társadalmi egyeztetési folyamat ment végbe, amely azt gondolom, hogy egy ilyen súlyú anyagnál elkerülhetetlen, ugyanakkor mégsem magától értetődő vagy természetes a magyar jogalkotási környezetben.

Ez az eljárás mindenképpen elismerést és dicséretet érdemel.

Megjegyezném ugyanakkor, hogy a társadalmi egyeztetési folyamat elején arról volt szó, vagy olyan ígéretet fogalmazott meg a minisztérium, hogy a beérkezett társadalmi vélemények a nagy nyilvánosság számára is megismerhetőek lesznek, illetve ezeknek a beépülése a stratégiába, mi az, ami bekerült, mi az, ami nem. Ami bekerült, miért, ami nem

került be, miért nem. Tehát indoklással szintén megismerhetőek lesznek. Ez nem valósult meg ismereteim szerint. Tehát azok az anyagok, amelyek nyilvánvalóan az OKT-tól, az NFFT-től érkeztek, ezek szükségképpen nyilvánosak, de a társadalmi szervezetektől beérkezett vélemények nyilvánossága azt gondolom, hogy nem valósult meg.

Maga a stratégia, ami így elkészült, mindenképpen egy nagyon nagy volumenű, jól szerkesztett, logikus munka. Fontos, hogy gazdasági hatástanulmány készült hozzá, ami az eddigi energiapolitikai döntéshozatalnak fájó hiánya volt. Fontos, hogy nem villamosenergia-központú, hanem a hőfelhasználás és a közlekedés is megjelenik a stratégiában, hogy az energiahatékonyságot, az energiatakarékosságot prioritásként kezeli. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban is néhány probléma adódik.

Egyrészt államtitkár úr említette az öt prioritást, aminek mentén a stratégia felépül. Ezek között, és itt egy kérdést szeretnék feltenni, az állam szabályozási szerepének a növelése szerepelt a prioritások között. Ebben tökéletesen egyetértünk. Tehát azt gondolom, hogy az államnak nagyon fontos szabályozási funkciója van az energiapiacra, ezt meg kell erősíteni, mindenekelőtt a szabályozási környezet állandóságának, kiszámíthatóságának a tekintetében, és az állami eszközök erejének a növelésében. Ugyanakkor ezzel párhuzamosan a kormányzati döntések és az energetikai kormányzat megszólalásai is azt támasztják alá, hogy a szabályozási funkciók helyett vagy mellett a tulajdonosi jelenlétet is nagyon komolyan meg kívánja erősíteni a kormányzat az energiapiacra. Erre a jelenlegi magyar költségvetési helyzetben elképesztő forrásokat fordított például a MOL részvénytörzsrészesítésével.

Mik a szándékai, mik a céljai a kormányzatnak a szabályozási szerep mellett a tulajdonosi szerep megerősítésében, hogyan támasztják alá, egy kisebbségi tulajdonrész megvásárlása például, tehát hogy egyáltalán hogyan kezeljük ezt a kérdést a szabályozás, illetve a tulajdonosi szerep közötti arányok vagy egyensúly megteremtése.

Általában a kormánydöntésekkel kapcsolatban azt azért látni kell, hogy a stratégiában foglalt, sokszor nagyon jó célokkal meglehetősen ellentmondásba kerülnek a tényleges kormánydöntések. Tehát az energiahatékonyság, energiatakarékosság célkitűzése némiképp ellentmondásban van egy mesterségesen alacsonyan tartott, és nem szociális alapon kiosztott, hanem gyakorlatilag mindenkinek egyöntetűen kifizetett rezszi alacsony tartással vagy gázártámogatással. Tehát itt a kormányzati intézkedések és a stratégia között némi ellentmondást látok feszülni. Csak remélni tudjuk, hogy a későbbiekben ez feloldhatóvá válik, és a kormányzati intézkedések a stratégiához fognak illeszkedni, nem pedig a stratégia papíron marad, az intézkedések pedig mennek tovább egy teljesen más úton.

Összességében a stratégiával kapcsolatban a kiindulási ponttal is a Fenntartható fejlődés bizottságban nekem van némi problémám. Azt gondolom, hogy 2030-ig tervező és 2050-re kitekintő energiastratégiának egész egyszerűen a fizikai fenntarthatósági korlátokból kell kiindulni. Azt kell alapul venni, hogy milyen dekarbonizációs folyamatnak kell végbe menni ahhoz, hogy egész egyszerűen kezelhető legyen a klímaváltozás, és ehhez kell hozzárendelni a megfelelő célkitűzéseket és intézkedéseket, amelyek segítenek ennek a dekarbonizációs tervnek, kibocsátás-csökkentési céloknak az elérésében.

Én itt nem látom az energiastratégiában a megfelelően erőteljes és hatékony célkitűzéseket, illetve intézkedéseket. Tehát akár a megújuló energiák részaránya, akár a Bódecs képviselőtársam által már említett jelentős energiaigény-növekedés betervezése azt gondolom, hogy egész egyszerűen nem férnek bele ezekbe a dekarbonizációs kényszerekbe, amelyekkel nem lehet alkudozni. Tehát ez nem az IMF vagy az orosz gázexportőrök, hanem ezek természeti, fizikai korlátok, amelyekhez vagy alkalmazkodunk, vagy majd meglátjuk, hogy mi sül ki belőle.

Tehát mindenképpen szükségesnek látnánk egy sokkal erőteljesebb megújuló részarány betervezését, és egy sokkal erőteljesebb energiahatékonysági intézkedéscsomagot, amely képes jelentős mértékben csökkenteni a primer energiafelhasználást.

A megújuló energiaforrásokon belül is azt gondolom, hogy az arányok nem megfelelőek és a fenntarthatósági kritériumoknak nem felelnek meg. A biomassza-dominancia önmagában is egy nagyon komoly probléma, különösen ha nem társulnak hozzá olyan keretszabályozások, amelyek a biomassza tekintetében nagyon erőteljesen korlátozzák, és egy teljes élettartam-ciklusvizsgálattal összekapcsolva korlátozzák a környezetre aránytalan terhelést jelentő biomassza-használatokat.

Ezzel szemben például a szélenergia, a geotermális energia tekintetében azt gondolom, hogy nem használja ki a stratégia a magyar potenciálban rejlő lehetőségeket, és itt a kormányzati intézkedések, tehát a szélenergia-tender másfél éve visszavonás alatt áll, hogy nagyon rondán fogalmazzak, és senki nem tudja, hogy lesz-e Magyarországon újabb szélerőmű-kapacitásra kiírva tender vagy sem.

Ezek nem a megújuló energiaforrások térnyerését segítik elő semmiképpen sem.

Szintén szó volt már róla, Bödecs képviselő úr említette, hogy a stratégia komolyan számol azzal, hogy a nyugat-európai energiapolitikai lépésekre reakcióként Magyarország jelentős energiaexportórrá válhat, és ennek az alapja a fosszilis energiahordozók, illetve az atomenergia használata.

Azt gondolom, hogy Magyarország jövője szempontjából nem az a kívánatos fejlődési út, ahogy a nyugat-európai országok, Németország, Svájc, de Olaszország is egy népszavazással elutasította például az atomenergiát, vagy amikor ezek az országok a tiszta megújuló energiák felé fordulnak, akkor Magyarország lecsapva a lehetőségre, Európa koszos hátsó udvarává válva úgymond, ezeket a környezetterhelő iparágakat átveszi és fosszilis energiával megtermelt energiát exportál a nyugat-európai piacokra, amelyek egyébként az is kérdéses, hogy igényelni fogják-e ezt vagy sem, hiszen a válság következtében jelentős energiaigény-visszaesés következett be, és inkább stagnálást jeleznek előre a kutatók, mint jelentős energiaigény-növekedést. Németország esetében egyébként egy erőteljes exportóri pozíció volt a válság előtt, tehát a német atomstop döntés legfeljebb rövid időre és átmenetileg jelenthet energiaimportóri igényeket. A megújulóenergia-fejlesztéssel Németország meggyőződése és a német energiapolitikusok meggyőződése szerint rövid időn belül ismét önellátóvá tud válni energiából.

Végül, nem akarom nagyon hosszan húzni az időt, nyilván az általános vitában részletesebben is el fogjuk mondani az álláspontunkat, de óhatatlanul szót kell ejteni a paksi atomerőművel kapcsolatos kérdésekről. A stratégia mind az élettartam-hosszabbítást, mind az új blokkokkal való bővítést tartalmazza, ezek közül én most csak a bővítés kérdésére térek ki. Azt gondolom, hogy pontosan az európai energiapiac alakulása, az energiahatékonysági célok Nyugat-Európában és reményeink szerint Magyarországon is az elkövetkezőekben bekövetkező komolyan vétele után egyáltalán nem elkerülhetetlen álláspontunk szerint az új blokkokkal való bővítés. Ennek a költsége olyan horribilis, 3000 milliárd forint körüli összeg, amely a magyar költségvetést ilyen vagy olyan módon terheli. Tehát erre piaci finanszírozást a paksi atomerőmű vagy az MVM kommunikációjának ellenére nem fog találni sem az erőmű, sem az MVM. Tehát itt az államnak valamilyen szerepvállalással jelen kell lennie a paksi bővítésben, ez pedig a magyar államadósságot fogja növelni, amellyel szemben a jelenlegi kormányzat állítólag élet-halál harcot vív.

Ha ezt a 3000 milliárd forintot, amit a 2020-as évtized közepéig el kell költeni egy atomerőmű-bővítésre, ebben a 15 éves időtartamban energiahatékonyságra és megújulóakra fordítjuk, ez évi 200 milliárd forint forrást jelentene ebben a szektorban, amely ráadásul egy-két éven belül elkezd visszatérülni, szemben a paksi atomerőmű bővítésére elköltött pénzzel, ami csak az atomerőmű üzembeállása után kezd el jövedelmet termelni. Tehát ott folyamatosan, 15 éven keresztül veszi fel a pénzt.

Azt gondolom, hogy ezt mérlegelni kellene, hogy ennek az összegnek a más célokra való elköltése nem járulna-e hozzá hatékonyabban az energiastratégiában is foglalt céloknak és mindenekelőtt a fenntarthatósági céloknak a megvalósulásához.

További részleteket majd nyilván az általános vitában elmondunk. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy további kérdés vagy hozzáfűznivaló van-e. *(Nincs jelzés.)* Ha nincsen, akkor államtitkár úrnak megadom a lehetőséget, hogy az elhangzottakra reagáljon.

Bencsik János nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válaszai a vitában elhangzottakra

BENCSIK JÁNOS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Szili Katalin képviselő asszonynak a kérdésével kezdeném. Ez az első olyan stratégiai dokumentum, amely az Országgyűlés elé kerül betervezésre. Az energiagazdaság nagyon fontos meghatározó eleme az egész ország működőképességének, de nem gondoljuk azt, hogy maga az energiastratégia lenne az országstratégia.

Mi alapvetően egy elfogadott dokumentum figyelembevételével tudtuk megkezdeni a munkát, az pedig a kormányprogram, amely a parlament által megerősített formában állt rendelkezésünkre. Ezen túlmenően elfogadott stratégiai dokumentumokat nem tudtunk figyelembe venni. Egyedül a vidékfejlesztéssel kapcsolatos stratégia előkészülete volt az, amely némi támpontot tudott nyújtani számunkra, elsősorban a vidékfejlesztés és az agrárgazdaság jövőképét illetően, amelyet Ángyán József államtitkár úrék gondoztak és gondoznak. A két stratégia előkészítése és társadalmi vitája párhuzamosan folyt. Igyekeztünk összeilleszteni azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek alapvetően az agrárterületen, az agroüzemanyagok, biomassza kérdését, a biogázhasznosítás kérdését, tehát a megújuló energiahasznosításnak azt a közös vetületét foglalja magában, amely mind az energiastratégia, mind pedig a vidékstratégia tekintetében relevánsnak mondható.

Nagy gondot jelentett számunkra, hogy a nemzeti fenntartható fejlődés stratégiának a munkálatai épphogy csak megkezdődtek az idei nyár elején, illetve magának a nemzeti közlekedésfejlesztési stratégiának a munkálatai is csak júliusban indultak el, és valamikor 2012 végére, vagy 2013-ra várható az, hogy lesz nemzeti közlekedésfejlesztési stratégiája Magyarországnak.

Tehát meglehetősen sötétben tapogatóztunk. A kormányprogram ugyan adott fogódzókat, azok figyelembevételével kellett nekünk ezt a stratégiát előkészíteni.

Ami viszont sürgette a stratégia összeállítását és az Országgyűlés elé történő betervezését, az az, hogy az elkövetkezendő egy-két esztendőben olyan nagyberuházások előkészítését kell megkezdeni, amelyeknek a kivitelezése, tehát a tényleges üzembe helyezése 10-15 éves távlaton belül valószínűsíthető. Emellett mi magunk is látjuk azt, hogy ha nincs elfogadott stratégia, nincs arra ráépülő cselekvésszerv-hálózat, anélkül nem lehet a jogszabályi környezetet sem pontosítani, és nem lehet nyugvópontra helyezni azokat a lényeges kérdéseket, amelyeket felvetett Nagy Andor képviselő úr is, mind a távhőszolgáltatással, mind pedig a kötelező átvételi rendszerrel kapcsolatosan.

Tehát egy meglehetősen stratégiaalkotási szempontból mondjuk úgy, hogy légüres térben kezdődött meg a stratégia előkészítése. Menet közben néhány területen elindult mély szakmai stratégiai elemző munka segítette a mi tevékenységünket, de azok a kérdések, hogy hogyan alakul majd Magyarország fogyasztói szokása, az alapvetően nem az energiastratégia, hanem a fenntartható fejlődés stratégiának a kompetenciája.

Ha ott olyan megrendelés születik a kormány és az Országgyűlés által jóváhagyott formában, hogy márpedig sokkal erőteljesebben kell az energia- és anyagtakarékos technológiákat meghonosítani a gazdaságban, sokkal erőteljesebben kell a hazai épületállomány energiahasználatát csökkenteni, ha úgy tetszik, akkor bizonyos tekintetben korlátozni kell ezen erőforrások használatát mind a gazdasági, mind pedig a

magánszektorban, amely egyrészt szemléletformálással, másrészt pedig a szabályozási környezet átalakításával fog megvalósulni, akkor az energiastratégiát ehhez a megrendeléshez kell igazítani.

Magának a stratégiának a felépítése és a kapcsolódó határozatijavaslat-csomag lehetőséget biztosít arra, hogy háromévente ez bekövetkezzék. Körülbelül 2-3 esztendő múlva fogunk eljutni odáig, hogy számunkra, az energia-szakpolitika számára nagyon fontos kapcsolódó ágazati stratégiák is elkészüljenek és a kormány, valamint az Országgyűlés által megerősítésre kerüljenek.

Ekkor ezeket figyelembe véve, újra kell gondolni az energiastratégiában megfogalmazottakat is. De nagyon fontos, hogy ezt világosan lássuk. Mi nem írhatunk felül egyrészt nem létező fenntartható fejlődési stratégiát, és nem írhatunk felül létező kormánystratégiát, az abban megfogalmazottak figyelembevételével terveztünk. Amennyiben a legfelsőbb döntéshozás változtat a keretrendszeren, úgy annak megfelelően mi is változtatni fogunk az energiastratégia keretrendszerén, de mi a stratégián keresztül nem írhatjuk felül a kormányzat legmagasabb szintű politikai döntéshozását. Azt gondolom, hogy ez egy természetes dolog.

Azok a kérdések és észrevételek, amelyek itt elhangzottak, sok tekintetben a cselekvési tervekre és a szabályozási környezet átalakítására vonatkoznak. Ennek a stratégiának nem ez a dolga, hogy cselekvési tervi részletességgel foglalkozzon kérdésekkel. Viszont célja volt az, hogy tabutémákat is napirendre tűzzön. Ezek közé tartoztak azok a felvetések is, amelyeket Bödecs Barna képviselő úr felvázolt, például a biomassza-használattal kapcsolatosan.

A stratégia sokkal óvatosabban fogalmaz, mint az elmúlt évek részben szakpolitikája, részben pedig a feltörekvő piaci szereplők által óhajtott jövőkép. Nagyon komoly fenntarthatósági kritériumok érvényesítése mellett lehetséges csak a biomassza-használat, ez a stratégiában is világosan megfogalmazásra kerül. A háttérben pedig folynak azok az együttes munkák a Vidékfejlesztési Minisztériummal, amelyek ennek a jogi, garanciális feltételeit is meg fogják teremteni, ha csak a faválasztékolásra gondolunk, amelynek a kormány-előterjesztése előkészítésre került. A kormány döntésétől függ, hogy mikor kerül bevezetésre mind szervezeti, mind személyzeti tekintetben annak érdekében, hogy egyrészt az erdészeti tevékenységből kikerülő fának az útját, az energetikailag hasznosítható faválasztékoláson keresztülment nyersanyag útját minden ponton ellenőrizni lehessen, míg a bemeneti oldalon pedig a minimumhatásfok megállapítása és a felső kapacitáskorlát beépítése is megvalósulhasson.

Ugyanez vonatkozik a hulladékgazdálkodásra is. Mi energetikai oldalról megközelítve, arra az álláspontra helyezkedtünk a szakmával egyeztetve, vitatkoztunk eleget, ez épp a társadalmi, szakmai vita következtében domborodott ki erőteljesebben a stratégiában, hogy igen, az anyagában nem hasznosítható hulladék energetikai célra történő hasznosításáról ne mondjunk le, nem mondhatunk le akkor, ha a környezeti szempontokat és a hatályos jogszabályokat tiszteletben tartó technológiák telepítésére kerül sor. Mi azt mondtuk, hogy elsősorban anyagában már nem hasznosítható hulladék energetikai célú hasznosítására városi környezetben, a városok távhőszolgáltatására ráépítve látunk reális lehetőséget, mert a csupán gázra épülő városi távfűtési rendszerek meglehetősen komoly ellátásbiztonsági kockázatot hordoznak. Biomasszából, alternatív energiából pedig nem lehetséges nagyvárosok távhőellátásának a biztosítása, csak abban az esetben, ha a hulladékgazdálkodásnak ez a része, ami a hulladékhierarchia végén megtalálható, az bekerül ebbe az ellátási rendszerbe.

Felmerült Bödecs Barna részéről a belső hazai források nagyobb arányban történő hasznosítása. Ez is egy nagyon komoly és vitatott téma volt, főleg a természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetekkel való egyeztetési folyamaton, hogy hogyan tudjuk azt a tulajdonképpen mára már egyedüli, jelentős mennyiségben rendelkezésre álló szén- és

lignitvagyont energetikailag hasznosítani, amely ha megdupláznánk a jelenlegi szénre, lignitre épülő energiatermelésünk részesedését a teljes villamosenergia-előállításban belül, akkor is mintegy 300 évre stabil részesedést tudna ez az energiamixünkben biztosítani.

Igen ám, de csak akkor, ha a tiszta széntekológia birtokában vagyunk. A tiszta szén technológiája jelenleg nagyon költséges, nem versenyképes a többi energiahordozóval, a fosszilis, főleg a földgázzal való összevetésben, éppen ezért nekünk olyan együttműködésekben kell részt vennünk, a németekkel kezdtünk egy ilyen együttműködést, amely a mátrai erőmű kifizetésével párhuzamosan meg tudja teremteni annak a lehetőségét, hogy ott legalább egy hasonló vagy egy kicsivel nagyobb kapacitású hazai, fosszilis erőforrásra épülő energiatermelő egység valósuljon meg. Ellátásbiztonsági kérdéstről van szó, olyan kockázatos irányba megy a globális energiaellátás, hogy nem igazán kerülhetjük meg azt, hogy egy hazai hozzáférhető alapanyag a környezetvédelmi, fenntarthatósági szempontokat is figyelembe vevő technológiát ne telepítsünk rá.

Tehát ez világos, a stratégiában ezt rögzítettük, mi korábban tartalékként kezeltük, éppen a környezeti fenntarthatósági szempontok magas szintű érvényesíthetősége érdekében. Fel kellett törni menet közben ezt a tabutémát is, és abba az irányba mentünk, és erre vonatkozóan egy önálló cselekvési tervnek is meg kell születnie, hogy a hazai ásványvagyon-készletgazdálkodás napirendre tudjon kerülni. Méltatlanul keveset foglalkoztunk ezzel.

Persze, nemcsak az energetikailag hasznosítható ásványkincsekkel kell foglalkoznunk, hanem minden mással is, amelyek egyébként az energetikával az építésgazdaságon keresztül mégiscsak kapcsolatban vannak, vagy akár az iparral, az iparfejlesztéssel kapcsolatban vannak.

Szili Katalin képviselő asszony felvetette a hálózati kapcsolatok fontosságát, ugyanerről beszélt Nagy Andor képviselő úr is. Igen, itt a kedvező ár megteremtésének az egyik feltétele az, hogy létrejöjjön a közép-európai közös energia-infrastruktúra, mind a villanyhálózat, mind pedig a gázhálózat tekintetében. Erre elég komoly előkészületek történtek. Itt el kell mondani, hogy a korábbi kormányzati ciklusban is egy konszenzuson alapuló politika következtében ezen a területen történtek érdemi elmozdulások, és ezt a vonalat visszük tovább egy kicsit erőteljesebbé téve, annak érdekében is, hogy 2014 végére, 2015 elejére egy egészen új helyzetet tudjunk teremteni, mind a beszerzési irányok, mind pedig a beszerzési források vonatkozásában.

Hogy ha ezt meg tudjuk teremteni, akkor kialakulhat a gázpiacon is egy igazi verseny.

Jávor Benedek elnök úr felvetette itt azt a kérdést, hogy a tulajdonosi szerepvállalás hogyan fog alakulni a stratégiában. Ide kapcsolódik, éppen ehhez a területhez, hogy ami a gázszektor területén a MOL magántársasággá válásával és a gáz-nagykereskedelmi jogosítványának – ha úgy tetszik – privatizálásával és a hosszú távú gázszervezés multinacionális cégre történő átcedálásával állt elő, azt nekünk helyre kell hozni. Ezt csak úgy tudjuk helyre hozni, ha az állam tulajdonosi szerepvállalását is erősítjük ebben a szektorban. Ezért indult el a Magyar Villamos Műveken belül a gáz üzletág kialakítása, ezért hoztuk létre éppen a napokban a Magyar Gáztranzit Zrt.-t, és ez a társaság fogja folytatni a továbbiakban a határkeresztező kapacitások kiépítését azért, hogy ezek a nagyon fontos infrastrukturális elemek közösségi, nemzeti tulajdonba kerüljenek, mert ezzel lehet a nemzetbiztonsági szempontokat is összekapcsolni az ellátásbiztonsági követelményekkel.

Ezen az úton kívánunk tovább haladni, figyelembe véve természetesen a mindenkori gazdasági teljesítő képességét is azoknak a nemzeti tulajdonban lévő társaságoknak, amelyek tudják erősíteni a szerepüket ebben a közép-európai energetikai mozgástérben.

Hogy a MOL-ra miért is volt szükségünk, erről sokat beszéltünk. Én csak egyetlenegy elemet emelek ki, épp a gázinfrastruktúrához kapcsolódik. A nagynyomású gázvezeték-hálózat az FGSZ Zrt. tulajdonában és kezelésében van, amely MOL-tulajdonú leányvállalat. Nekünk nagyon fontos nemzeti érdekeink mutatkoznak ezen a területen, hogy rálátással

rendelkezzünk legalább erre az infrastruktúrára, és középtávon megtaláljuk azokat a szinergiákat, amelyben együtt tudunk működni és szorosabbá tudjuk formálni a két nagy energetikai társaság együttműködését.

Kevés jó szakemberünk van az energetikában. Ha magántársaságoknál találhatóak ezek a szakemberek, akkor is kell rájuk alapozni a szinergiák megteremtése területén.

Nagyon fontos elem volt még, ami ide kapcsolódik, az, hogy igaz, hogy némileg vitatott körülmények közepette, de egy nyár végi jogszabály-módosítás elvette annak a lehetőségét, hogy alternatív villamosenergia-tőzsde is létrejöjjön Magyarországon. Tehát nemzeti tulajdonban marad a villanytőzsde, és nem is lehet létrehozni innentől kezdve más villanytőzsdét. Ezzel párhuzamosan pedig megteremtettük annak a lehetőségét, hogy létrejöjjön a gáztőzsde, és az is nemzeti tulajdonú energetikai társaság által jöjjön létre, és nem adunk lehetőséget arra, hogy alternatív gáztőzsdék jöjjenek létre.

Ennyit a tulajdonosi kérdésről, bár hozzáteszem, hogy nem akar a magyar kormány az energiagazdaság minden területén az utolsó energiatermelő és -elosztó kereskedelmi tevékenységet végző társaságban többségi tulajdont szerezni. Nagyon mértéktartóan csak a stratégiai szempontból fontos társaságokban kell, hogy az államnak szerepvállalása legyen, egyébiránt pedig a piaci feltételek, szabályok figyelembevételével képzeljük el továbbra is az energetikai infrastruktúra működését, működtetését.

Nagy Andor kérdésére még annyit, hogy a hálózati kapcsolatok összeköttetése vonatkozásában rendelkezésre fognak állni, igaz, hogy nem a mi elképzeléseink szerinti nagyságrendben európai uniós közösségi források, ezekről a magyar elnökség idején született döntés, és a konkrét részletezése a lengyel elnökség alatt fog nagy valószínűséggel bekövetkezni. Magának a szlovák-magyar határkeresztesző kapacitásnak a kiépítéséhez is európai uniós forrást tudunk igénybe venni, hogy lássuk, nagyjából a beruházás 30 százalékát fogja finanszírozni az EU. Ilyen arányú támogatásokra lehet számítani. Az Európai Unió háttér-pénzintézetein keresztül is fognak finanszírozási csomagok rendelkezésre állni, de ezen túlmenően maga az Európai Unió is azt szorgalmazza, hogy piaci körülmények között működő gazdasági társaságok is vegyenek részt ezeknek az infrastruktúráknak a létrehozásában és működtetésében.

Persze, hozzáférhetőek a vélemények. Az energiastrategia@nfm.gov.hu elektronikus címre beérkezett társadalmi szervezetektől és magánszemélyektől június 17-éig beérkezett vélemények egy csatolt zip-fájlban ott elérhetőek, csak azok nem kerültek be, amelyhez nem járultak hozzá a véleményt formáló magánszemélyek. Volt ilyen is.

A magánszemélyek véleménye név nélkül kerül közlésre, de ott van, meg lehet nézni akár most is, ebben a zip-fájlban ez folyamatosan elérhető. A szakmai társadalmi szervezetek álláspontja természetesen a javaslatot, véleményt formáló szervezet nevének feltüntetésével férhető hozzá.

A széltender. Megint nem stratégiai kérdés, de beszéljünk akkor erről. Széltendert kiírni csak akkor szabad, ha elfogadásra került a stratégia, a cselekvési terv megerősítésre került, a szabályozási környezetet ehhez igazítjuk, és amikor világos átvételi jövőképpel rendelkeznek a megújuló piac szereplői, akkor szabad kiírni az új szabályozási környezetre, az új támogatási rendre tekintettel a széltendert.

Azért az érzékelhető, hogy miért is történt meg a széltender felfüggesztése, amely az előző kormányzati ciklusban meghirdetésre került. Azért ha valaki figyeli a háttéreseeményeket, az láthatja, hogy az osztrák belpolitika választási üzemmódban működik. Azért ott lehet érzékelni, hogy ilyenkor előkerülnek mindenféle korábban homályban tartott kérdések. Ilyen az osztrák érdekeltségű vállalatok magyarországi széltenderen való részvétele, ahol az osztrák ügyészség éppen azt vizsgálja ezekben a hetekben, hogy milyen módon kívántak egy nem magyar tulajdonban lévő, de magyar piacon szereplő villamos energiával,

energetikával foglalkozó társaságot úgymond megvásárolni, és hogyan akarták ugyanezt megtenni a Magyar Energetikai Hivatal korábbi vezetésével kapcsolatosan.

Ezért, többek között ezért, mert mondhatni azt, hogy névre szabottan, társaságra szabottan történt meg a korábbi szél-tender kiírása, ezért történt a felfüggesztése. Addig pedig nincs értelme új tendert kiírni, amíg az új átvételi szabályok nem kerülnek elfogadásra.

Nagy Andor kérdezte, hogy mikor várható ez. Ott állunk sorban a kormány előtt azzal az irányelv-csomaggal, amely a megújuló energiákra vonatkozó kötelező átvételi szabályokat tartalmazza.

Itt is kétlépcsős eljárást láttunk célszerűnek. Nem kellett volna, de mi azt mondjuk, hogy egy olyan kényes kérdéstről van szó, amiben a kormánynak előzetesen állást kell foglalnia, ugyanis támogatási kérdéstről van szó, amit meg kell küldenünk az Európai Bizottság számára is egy prenotifikációs eljárásra, amely ha nem fog benne találni tiltott támogatásra utaló jeleket, akkor jóvá fogja hagyni. Ezt követően lehet a végleges szabályozási konstrukciót kialakítani, ahová már a számok is bekerülhetnek, hogy a különböző technológiák mögé milyen átvételi árakkal számolunk.

Ez a mi meglátásunk szerint valamikor november végére, december elejére valósulhat meg. Ha a kormány még ebben a hónapban dönt az irányelvekről, azt megküldi Brüsszel számára, onnan legkésőbb három hónapon belül vissza kell jönnie az álláspontnak. Hogy ha az megvan, akkor fogjuk beletenni azokat a konkrét finanszírozási javaslatokat is, amelyeknek a társadalmi vitáját le tudjuk folytatni az érintettekkel, és ha az lefolytatásra került és be tudjuk terjeszteni végső jóváhagyásra, az már egy jó irányadó lehet a piacnak is, hogy mire kell felkészülniük, a fejlesztéseiket hogyan készítsék elő.

De a realitás az az én meglátásom szerint, hogy ezt a kormányzati és uniós előegyeztetési folyamatot is bekalkulálva, 2012 közepén tud érvénybe lépni az új támogatási rendszer, és addig új szél-tenderben sem szabad reménykedni, tehát ne kacérkodjunk azzal, hogy hamarabb fogunk szél-tendert kiírni, mint az átvételi szabályok elfogadásra és nyilvánosságra kerülnek.

Az exportóri szerep. Igazából exportóri szerep a közép-európai térségben a déli, délkelet-európai térségben lehetséges. Csekély mértékben ugyan be tudunk kapcsolódni most is a német atomdöntés utáni vákuumhelyzetbe, de Magyarország valójában csak 2020 után válhat exportképes a villamosenergia-termelésben. De ha a németországi helyzetet megnézzük, azért nem olyan egyszerű az, ami időközönként megjelenik a sajtóban, és azt lehet belőle levenni, hogy milyen nagyszerű, felelős döntés született Németországban, mert leállításra kerül az atomenergia-termelés, és akkor a megújuló energiáké lesz a jövőbeni szerep.

Nézzük meg azt, hogy Németország és Oroszország között hány gázvezeték fog épülni a következő néhány esztendőben. Az első Északi áramlat üzembe helyezése megkezdődött. A másodiktól is döntöttek, hogy elindítják, és már napirenden van a harmadik vezeték megépítése, és nagy valószínűség szerint meg is fogják építeni. Mind a három külön bejárattal vezeték megkerüli Közép-Európát, Lengyelországnak lecsatlakozási lehetőséget nem biztosítottak. Van egy kiindulási pont Oroszországban, és van egy betáplálási, érkezési pont Németországban.

Abban az esetben, hogy ha ez az atomdöntés végleges, akkor mintegy 35 milliárd köbméterrel fog évente megnövekedni Németország gázszükséglete. Abban az esetben, ha kiépül a teljes tervezett megújulóenergia-kapacitásuk, az off-shore szélkapacitás a Balti-tengeren, abban az esetben csak 25 milliárd.

Tehát lehet látni azt, hogy Németország úgy váltja ki az atomenergia használatát, hogy a másik oldalon jelentős mértékben fogja növelni a földgázalapú villamosenergia-termelő kapacitását. De itt még nem állt meg Németország. Németországi vállalkozások a közép-európai térségben jelentős felvásárlások előkészületeibe kezdtek, egyrészt korszerűtlen

földgázüzemű erőművek, másrészt pedig szenes erőművek vonatkozásában. Sőt, az Európai Unió kívüli piacon is komoly érdeklődés mutatkozik a részükről lepusztult szénerőművek felvásárlására. De Németországban is épülni fognak szénerőművek, közösen a csehekkel, és vélhetően a lengyelekkel. Lengyelországból nagyon komoly mennyiségű szén importálására készül Németország.

Tehát lássuk azt, hogy nem olyan fehér és fekete minden. Tehát Németországban egy ilyen megújulás, megújuló energiapolitika nagyon kockázatos helyzetet fog teremteni. Egészen biztos, hogy Németország megújuló energiából ezt a többletenergia-igényét nem tudja teljesíteni, marad a gáz, marad a szén, amely éghajlatvédelmi szempontból nem túlságosan rózsás jövőképet mutat. De számunkra egy kedvező tapadási felületet a tisztaszén-technológia vonatkozásában, mert azt mi sem képzeljük el a háttérelmzések során sem, hogy Németország bele mer menni olyan szénerőművi beruházásokba, hogy a minimál-éghajlatvédelmi szempontoknak ne tegyen eleget.

És akkor itt jön az a probléma, amit Bödecs Barna is felvetett a széndioxid-leválasztással kapcsolatosan. Nem véletlenül vettük ki korábban egy jogszabály-módosításból a széndioxid föld alatti tározásának a kérdését, vállalva azt is, hogy itt köteleesszégési eljárás is indulhat Magyarországgal szemben, azért, mert ezt tisztességesebben át kell tekinteni, és egy önálló jogszabályban kell ezt rögzíteni, nem elkapkodva, mert nem áll rendelkezésre az a technológia, amely megfelelő biztonsággal és finanszírozhatósággal tud ennek a kötelezettségnek eleget tenni.

Én személy szerint azt mondom, hogy ha már le kell választani a széndioxidot, akkor a széndioxid a vegyipar számára egy jól használható alapanyag, és akkor össze kell kötni a kettőt egymással, már akkor, ha a fenntarthatósági stratégia és az ország gazdasági jövőképe még számít azzal, hogy vegyipari tevékenységre is szükség van. Szerintem igen.

Tehát megtisztelő volt a bizottság tagjai által megfogalmazott vélemény és kérdés. Állunk elébe a jóízű parlamenti vitának. Az pedig, hogy az elmúlt egy évben egy olyan módszertan alapján igyekeztünk egy stratégiai dokumentumot előkészíteni és az Országgyűlés elé beterjeszteni, ahogy tettük, amögött egy csapatmunka áll. Olyan kollégákra sikerült szert tenni az elmúlt egy év során, akik partnerek voltak ebben, és közös erőfeszítéssel meg tudtuk értetni a felsőbb döntéshozás prominens személyeivel is, hogy egy stratégia csak akkor válik végrehajthatóvá, és akkor lehet cselekvési tervekbe és szabályozásba is átültetni, ha annak kellő társadalmi támogatottsága van.

Tehát az a többletenergia, amelyet a kollégákkal belefektettünk, megítélésünk szerint visszajöhet.

Itt jön az az utolsó kérdés, hogy mit ér a stratégia akkor, ha aktuális kormányzati döntések azt akár felül is írhatják. Igen, valóban, előfordulhat ilyen.

Akkor, amikor a kormány foglalkozik azzal, hogy hogyan tudja a legnagyobb hatékonysággal és a legnagyobb mértékben megvédeni a hazai kiszolgáltatókat az energiaárak emelkedésétől, akkor ez a törekvés méltánylandó. Erre mi azt mondjuk, hogy különböző alternatívák is rendelkezésre állnak.

Van egy viszonylag egyszerű és gyors beavatkozás, a rezsidíjak befagyasztása, politikai döntés, a kormányzat bármikor hozhat egy ilyen döntést. Azt is látjuk, hogy finomhangolással hatékonyabb és talán társadalmilag hosszú távon igazságosabb rendszert is be lehet vezetni, ami az energiatakarékossági, -hatékonysági programok kiterjeszthetőségét is jól tudja szolgálni.

De kérdés az, hogy mekkora a baj, amelyet orvosolni kell rövid távon, és milyen döntést hoz a kormány. Ha a rezsibefagyasztásról határoz, értelemeszerűen akkor nekünk a meglévő műszaki és pénzügyi sarokpontok figyelembevételével mindent meg kell tennünk, hogy megpróbáljuk hozzáigazítani az energiaszektort a nagyon fontos, a társadalmi igazságosságot szolgáló kormányzati döntéshez. Ugyanakkor nekünk arra is tekintettel kell

lennünk, hogy az a rendszer, amely biztosítja az ország energiaellátását, az stabilan tudjon működni, tehát műszakilag működőképes maradjon, mert a későbbiekben ez ellátásbiztonsági, akár vagyon-, vagy életbiztonsági kockázatokat is magával hozhat.

Tehát rövid távon lehet felülről ezeket a stratégiai jellegű célkitűzéseket, de középtávon és hosszú távon ezeknek az ilyen formában történő felülrása már nagyon komoly kockázati tényezőként merülhet fel. Köszönöm szépen.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tekintve, hogy az Állami Számvevőszék jelezte, hogy 11 órakor a Mezőgazdasági bizottságban kell a zárszámadási törvénnyel kapcsolatban megjelenniük, ezért ezt a vitát itt akkor most le is zárnám. Szavazásra bocsátom az államtitkár úr beszámolóját és a kérdésekre adott válaszait megköszönve, a nemzeti energiastratégiáról szóló országgyűlési határozati javaslat általános vitára való alkalmasságát. Kérem, aki ezt támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 12 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 2 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás.

Tehát a bizottság általános vitára a javaslatot alkalmasnak találja, a vitára ismereteink szerint holnap délelőtt kerül sor a plenáris ülésen.

A bizottságnak előadót kell állítania. Tekintve, hogy a többségi vélemény a kormányoldal részéről fogalmazódott meg, alelnök úrral egyeztetve Nagy Andor lenne a bizottság többségi véleményének az előadója. Kérdezem a független képviselőt, illetve az ellenzéki frakciók képviselőit, hogy kívánnak-e kisebbségi véleményt megfogalmazni és elmondani. *(Bödecs Barna: Elmondom.)* Jó, akkor majd küldök én is anyagot. Tehát Bödecs Barnabás fogja a kisebbségi véleményt megfogalmazni a bizottság részéről az általános vitában.

Megköszönöm államtitkár úrnak és mindenkinek az izgalmas vitában való részvételt.

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/3927. számú törvényjavaslat

Az Állami Számvevőszék 3927/1. számú jelentése a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről

Továbblépnénk gyorsan a második napirendi pontunkra, a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/3927. számú törvényjavaslatra. Ehhez köszöntöm a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről megjelent Klenczner Gergely helyettes főosztályvezető urat, Szarka Péterné osztályvezetőt az ÁSZ részéről, valamint Kőrösmezei Csaba főosztályvezetőt a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Azt kérem, hogy röviden a bizottságot tájékoztassák a zárszámadási törvénnyel kapcsolatos álláspontokról, magáról a zárszámadási törvényről, illetve az Állami Számvevőszék ezzel kapcsolatos ellenőrzéséről, amely szintén része a napirendi pontnak.

Nem tudom, ki kezdi a beszámolót. *(Dr. Kőrösmezei Csaba jelentkezik.)* Kőrösmezei Csaba, parancsoljon!

Dr. Kőrösmezei Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselők! Kőrösmezei Csaba vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője. A 2010. évi zárszámadási törvényt mutatom be önöknek.

Az államháztartási törvény szerint ez a törvényjavaslat elfogadása esetén a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény végrehajtását fogja biztosítani.

Ennek a törvényjavaslatnak a tervezetét az Áht.-ban előírt határidőkre, tehát június 30-áig benyújtottuk az Állami Számvevőszéknek, illetve augusztus 31-éig pedig az Országgyűlés részére. Maga a benyújtott anyag természetesen az eddig megszokott rendben tartalmazza a normaszöveget, ami rendelkezik nyilvánvalóan a költségvetés fő számairól, fő bevételi, kiadási és hiányszámáról, tartalmazza a további rendelkezések között a költségvetés finanszírozásának a jóváhagyó rendelkezéseit, az államadósság kezelésének normáit, illetve az alapokra vonatkozó egyes rendelkezéseket.

Ugyancsak a törvény 1. számú melléklete mutatja be a központi alrendszer kiadási és bevételi előirányzatainak teljesülését, összevetve a módosított előirányzattal. További mellékletek ezen kívül a 2. számú melléklet, amely a mérleget prezentálja, a 3-11. számú melléklet, amely a helyi önkormányzatokkal kapcsolatos teljesüléseket mutatja be, és végül egy külön 12. melléklet, amely az uniós kapcsolatokat foglalja össze.

A benyújtott anyag a normaszövegben, tehát a jogszabályban megjelenteken túl természetesen tartalmaz indoklást, egy rövid, szükséges részletes indoklást, és egy igen hosszúságú általános indoklást.

Az általános indoklás két nagy részből áll. Egyrészt egy hosszúságú szöveges részből, ami rövid magyarázó táblázatokat mutat önöknek, illetve egy nagyon részletes táblázati részből, amely nyomdatechnikailag is csak egy külön kötetben fért el. Ez szinte kizárólag táblázatokból áll, egy szöveges része van, arra majd mindjárt visszatérek, hogy az pontosan mi is.

Tehát ez lenne ez a szerkezet, amiről most beszélünk. Magát a tartalmát illetően, ha a 2010-es évről beszélünk, akkor szemben az önök által imént tárgyalt energiastratégiával, amely a jövőbe mutató és mind a kormányzat számára, mind az önök számára széles mérlegelési és választási lehetőséget biztosít, itt most a múltba nézünk vissza, 2010-be, és bizony, itt a kormánynak igencsak szűkre szabott úton kellett végigmennie. Méghozzá olyan gazdasági keretek közepette, ahol az előző kormány még 2009-ben ennek a költségvetésnek a tervezetét úgy állította össze, hogy a bruttó hazai össztermék csökkenésére számított, szám szerint 0,9 százalékkal, ehhez képest végül a 2010-es év úgy végződött, hogy 1,2 százalékkal növekedett a GDP. Ennek az okai közül ki kell emelni a vártnál jobb exportteljesítményt.

Mindeközben a belföldi felhasználás továbbra is szűkült, a banki hitelezési aktivitás visszafogott volt, a kedvezőtlen munkaerő-piaci körülmények között a háztartások a megnövekedett devizahitelekkel küszködtek, mint ez közismert mostanában a vitákból.

Ez utóbbi a háztartások fogyasztásának további jelentős szűkülését okozta, szám szerint 2,1 százalékkal.

A beruházások az említett banki hitelezési visszafogottság miatt, illetve általában a vállalati tervezések bizonytalansága miatt szintén szűkültek, összességében végül 5,6 százalékkal csökkent a beruházások mértéke 2010-ben, tavaly.

A munkaerő-piaci helyzetről mondtam, hogy kedvezőtlen volt, a versenyszféránál továbbra is csökkent a foglalkoztatottság, összességében a foglalkoztatás csökkenése 2010-ben megállt, stagnált, a munkanélküliségi ráta viszont 11,2 százalékra emelkedett.

Kedvező hír volt ezek között viszont a folyó fizetési mérleg alakulása, sőt az rekordméretűre növekedett. Itt a már említett reálfolyamatok segítettek, az exportteljesítmény már beindult, ugyanakkor viszont az említett beruházási és fogyasztási adatok miatt az importigény alacsony maradt. A kettő különbözeteként egy jelentős folyó fizetésimérleg-többlet alakult ki.

Még egy makroszámot emelnék ki, ez a fogyasztói árszínvonal, amely a várakozásokat meghaladóan végül 4,9 százalék körül alakult.

Így került sor ennek a 2010. évi költségvetésnek a teljesítésére. A pénzforgalmi hiányt, ami végül is ennek a költségvetésnek a lényegét – mármint a bevételeket és a kiadásokat – jelenti, az eredeti benyújtott törvény 4 százalékos hiánnyal tervezte az akkori tervezett GDP-

hez képest, ez a központi alrendszerben 864 milliárdos hiányt irányzott elő. Ehhez képest ez az 1060 milliárd az államháztartás egészére nézve tervezett 1121,5 milliárd forintos deficitre teljesült. Ez a teljesült GDP-nek a 4,1 százalékát teszi ki.

Az, hogy ezt az eredményt el lehetett érni, ez a 2010-es év folyamán a kormányzati munkának az állandó beavatkozását igényelte, mind bevételnövelő, mind kiadáscsökkentő oldalon. Ha ilyen intézkedések nem születtek volna meg, akkor a költségvetés számára az előbb jellemzett gazdasági környezet mellett, az összeállított és elfogadott költségvetés számára azt jelentette volna, hogy a hiány bizony, a GDP 7 százalékát is meghaladta volna, még akár rosszabb is lett volna, mint az azt megelőző évben.

Ezért kellett különböző intézkedéseket hozni, amelyekkel sikerült – ez utólag látszik – elérni azt, hogy stabilizáljuk a költségvetés helyzetét, méghozzá tegyük ezt úgy, hogy közben pedig ne fogjuk vissza a gazdasági növekedést. Sőt, mint ahogy az előbb a számadatokat mondtam, ez még növekedett is.

Hogy mik is voltak ezek a problémák, amelyek a költségvetésben szerepeltek, meglepően hosszú a lista. Itt a hiánytúllépést legalábbis olyan 500, de inkább 600 milliárdra lehet becsülni, amiről intézkedéseket kellett hozni. Ezek közül néhányat kiemelnék, de ajánlom figyelmükbe, hogy az általános indoklás mellékleteként közreadott táblázatok végén van egy szöveges összegyűjtés, egy lista pontosan ezekről a 2010. évi problémás tételekről.

Néhányat ezek közül: az Egészségbiztosítási Alapba egy 22 milliárdos fiktív bevételt terveztek be, ami természetesen nem teljesült. Számos kiadást egész egyszerűen nem írtak bele a költségvetés tervezetébe, amit később mégis teljesíteni kellett.

Még korábban, 2009-ben előrehozott osztalékfizetésre kötelezték az állami vállalatokat, ami ugyan a 2009. évi eredményt szépítette, viszont 2010-ben hiányt okozott.

Néhány uniós áfadöntés kifizetését a korábbi évekről áttolták későbbre, tehát ez esetben 2010-be. Adóbevételeket alulterveztek, az Alkotmánybíróság pedig szakágazati döntéseket bírált felül. Talán emlékeznek a családi pótlék adóztatásának eltörlésére, ami szintén ugyanakkor a költségvetésben komoly, szám szerint 35 milliárdos problémát gerjesztett.

MÁV, pályavasút költségtérítést nem terveztek be, ugyanakkor viszont a társaság számára ezt a problémát rendezni kellett, részben költségtérítéssel, részben pedig állami kezesség melletti kötvénykibocsátással, ez 33 milliárd.

Nem kerültek betervezésre nemzetközi tagdíjak, amelyeknek a kifizetéséről mégis 2010 folyamán a kormánynak gondoskodnia kellett. Kezeletlenül hagyták az egyházi ingatlanok rendezését. Az EU-elnökségre való felkészüléshez szükséges forrásokat alultervezték, valamint olyan tételek is jelentkeztek, ugyancsak ebben a 2010-es évben, mint például a közismert 2010. május-júniusi árvízhelyzet, amit költségvetésileg rendeznünk kellett, valamint október 4-én a kolontári vörösiszap-katasztrófa.

Tehát ezek mind hozzájárultak ahhoz, hogy a kormánynak jelentős intézkedéscsomagot, csomagokat kellett elfogadnia, hogy a 2010-es költségvetés tartható, végrehajtható legyen, ezekkel a keretszám-eredményekkel, amelyeket az előbb a felvezetőmben mondtam.

Az első ilyen nagyobb intézkedéscsomag 2010 júniusában a 29 pontos akcióterv volt. Ennek is egyik legnagyobb része a pénzügyi intézetekre kivetett külön adó vagy közismertebb nevén a bankadó volt, amit megtervezésekor 187 milliárdos bevételre terveztünk. Végül ennek a teljesülése 183 milliárd lett.

Ebben az akciótervben a kormány további 120 milliárd forintos kiadási megtakarításról rendelkezett, nyilván az irányítása alá tartozó fejezetek körében. A fejezeti kezelésű előirányzatokból zárolt mintegy 40 milliárd forintot, felfüggesztett minden jutalmat és jutalomcélú kifizetést, beszerzési tilalmat rendelt el - most tavaly júniusról beszélek -,

maradvány-felhasználást megtiltott, az állami vagyongazdálkodásban pedig megtakarítás elérését tűzte ki.

A második akciótervben, amit 2010 októberében fogadott el a kormány, az általános tartalék jelentősen megemelésre került, rendezték az egészségügyi szolgáltatók adósságát, a már említett MÁV Zrt. többletigény-finanszírozását.

További ágazatokra, így a távközlésre, a telekommunikációra, az energiaszektorra és a bolti kiskereskedelemre vetettek ki különadókat, ennek a tervezett összege 161 milliárd volt, végül 151,7 milliárd forintra ez teljesült. Közismert az az intézkedés is, ami akkor a magánnyugdíj-pénztári rendszerbe fizetendő tagdíjak átutalásának a felfüggesztését jelentette, ezzel 60 milliárd forint járulékbevételt irányított át a Nyugdíjbiztosítási Alapba.

Végül harmadik csomagként, tavaly decemberben - december 3-án jelent meg a vonatkozó kormányhatározat - a költségvetési egyenleg teljesítéséhez még szükséges intézkedéseket rendelt el. a kormány. Itt szintén az irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek és az általuk kezelt előirányzatok kiadásaiból zárolt mintegy 100 milliárd forintot.

Ennek köszönhető az, hogy az előbb említett államháztartás összességében 1121,5 milliárd forintot hiánnyal zárult a 2010-es év, ezen belül, ha szabad kiemelnem az egyes alrendszereket, a központi költségvetés a tervezett 836 milliárd helyett 853,9 milliárdos hiánnyal teljesült, 8461 milliárdos bevétellel és 9315,1 milliárdos kiadással. Továbbá a TB-alapok, az Egészségbiztosítási Alap a tervezett 69 milliárdos hiány helyett 91 milliárdos hiánnyal zárt, a Nyugdíjbiztosítási Alap pedig 3,7 milliárdos. Itt csak az egyenlegeket mondom.

Míg a központi alrendszerhez tartoznak az elkülönített állami pénzalapok, ahol viszont a szufficit is jelentősen növekedett, a tervezett 35,1 milliárd helyett 59,8 milliárdra.

Ezek együtt tették ki a helyi önkormányzatok nélkül a központi alrendszer említett 889,5 milliárdos hiányát, ami 3,3 százalék az időközben megnövekedett GDP-hez képest. Ez azt jelenti, hogy GDP-arányosan viszont pontosan tartotta a végrehajtás az eredeti előirányzatot.

Ami talán az ilyen számszaki felsorolásnál jobban érdekelheti önöket, ez az állami feladatellátás tevékenységek szerinti bemutatása, az úgynevezett funkcionális bemutatás. Ezt minden évben kimutatjuk a vonatkozó eljárásrend szerint. Négy fő funkciót különböztetünk meg az államháztartási költsékekből: az állami működési funkciókat, a jóléti funkciókat, a gazdasági funkciókat és az államadósság kezelésének a funkcióit.

Ezekről röviden, ha szabad. Az állami működési funkciók a 2010. évi teljesülésben 15,3 százalékot tettek ki, ez elmarad – szeretném jelezni – a 2009. évitől, méghozzá nem is kis mértékben, 9,8 százalékkal. Ez azért mutatja a kisebb, de hatékonyabb állam működési elvét. Ezen belül védelem 1,8, rendvédelem, közbiztonság 3,7.

A jóléti funkciók között, amire az ország költségvetésének 61,5 százalékát fordítjuk, egyedül az oktatást emelném most ki, amely 11,6 százalékot tett ki 2010 folyamán a teljesülés, ami több, mint a korábbi évben.

A gazdasági funkciók néven összefoglalt területekre összesen 14,3 százaléka teljesült a kiadásoknak, ezen belül a klasszikus agrárcélú kiadások 2,2 százalékot, a környezetvédelmi célú kiadások pedig 1,5 százalékot tettek ki. Ez pontosan megegyezik a korábbi év ilyen irányú kiadásával.

Végül a negyedik az államadósság-kezelés, az erre fordított összegek. Ennek a nagysága 1146,3 milliárd forint. Ez a kiadások 8,5 százalékát jelenti. Csak zárójelben szeretnék egy érdekes számszaki hasonlóságra rámutatni, bár a kettő között természetesen nincs nemhogy egyenes, de még közvetlen összefüggés sem, de akkor is számszakilag ez az államadósság-kezelésre fordított összeg lényegében pontosan megegyezik, egy picivel meghaladja a költségvetés hiányának az összegét.

Ezt csak a nagyságrend érzékeltetése miatt mondtam.

Ezek voltak a pénzforgalmi adatok. Természetesen szokás, és ilyenkor költségvetésként nekünk szükséges is mindig eredményszemléletben és az uniós módszertan szerint kiszámolni ezeket a teljesülési adatokat. Ez azt jelenti, hogy az eredeti benyújtott tervezés szerint, tehát nem a pénzforgalmi 4 százalék, hanem az eredményszemléletű 3,8 százalékra volt tervezve, a teljesülés pedig 4,2 százalékos hiányt jelentett a GDP arányához képest. Természetesen, amiket én most itt sorolok gyorsan, számszaki adatokat, ezekről a táblázatok mind megtalálják az általános indoklás mellékletei között.

ELNÖK: Azt szeretném kérni, Kőrösmezei úr, hogy az idő korlátosságára való tekintettel konkludáljunk a végső következtetések felé.

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Azt hiszem, hogy nagyjából kiemeltem a legfontosabb jellemzőit ennek a zárszámadási törvényjavaslatnak, úgyhogy tekintettel a napirendi célra, azt kérem, hogy támogassa a bizottság az általános vitára való alkalmasságát.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Akkor megadnám a lehetőséget Klenczner Gergely főosztályvezető-helyettesnek a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről, hogy a VM-fejezetet ismertesse a bizottsággal.

Klenczner Gergely főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium) kiegészítése

KLENCZNER GERGELY főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Én az idő rövidségére tekintettel csak nagyon röviden szeretném a tárca zárszámadását ismertetni.

Az új kormány megalakulásával egyidejűleg az egyik legfontosabb, hogy a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, illetve a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium összevonásra került, így lényegében a tárca zárszámadása már a két összevont minisztérium 2010. évi költségvetésének a végrehajtását mutatja be. Ez talán a legfontosabb. Így elég nehéz is egyébként összehasonlítani a 2009. évi teljesülést a 2010. évi teljesítéssel, hiszen itt már egy összevont adatról van szó, míg 2009. évben külön minisztériumokról beszéltünk.

A tárca zárszámadását a Nemzetgazdasági Minisztérium szakértőivel egyeztetve, közösen készítettük el. A legfontosabb, amit talán kiemelnék a Vidékfejlesztési Minisztérium életében, tényleg a teljesség igénye nélkül, hogy egyrészt 2010. szeptember 1-jével megalakult a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, ismételten: a kormány programjával összhangban, illetve 2010. november 1-jével a génmegőrzési feladatok hatékony ellátása érdekében a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalból való kiválással létrejött a Növényi Diverzitás Központ, illetve az Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézetből pedig kivált a Kisállat-tenyésztési Kutatóintézet és Génmegőrzési Koordinációs Központ.

Azt hiszem, hogy röviden talán ennyit szerettem volna mondani, ha kérdés van esetleg a számokkal kapcsolatban, akkor nagyon szívesen választ adok. Most röviden ennyit. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Végezetül megkérem Szarka Péternét, hogy az Állami Számvevőszék ellenőrzéséről számoljon be a bizottságnak.

Szarka Péterné osztályvezető (Állami Számvevőszék) kiegészítése

SZARKA PÉTERNÉ osztályvezető (Állami Számvevőszék): Jó napot kívánok! A számvevőszékről szóló törvény, a korábbi is és a mostani is kiemelten kezeli a költségvetés véleményezésének, illetve a költségvetés teljesítésének Állami Számvevőszék általi vizsgálatát. Mi a törvénynek eleget téve, elvégeztük a 2010. év tekintetében is ezt a vizsgálatot. Ez egy pénzügyi szabályszerűségi vizsgálat. Ezt azért hangsúlyozom, mert sok kérdést szoktunk kapni arra vonatkozóan, hogy célszerűségi, hatékonysági és eredményességi megállapításokat nem tartalmaz, illetve csak nagyon korlátozott mértékben a kétkötetes jelentésünk.

A vizsgálat módszertana egy financial audit módszertannal készített vizsgálat, fenn van az Állami Számvevőszék honlapján, és évek óta ezt a módszertant használjuk.

Ezt azért bocsátom előre, mert ez a módszertan beszámoló minősítésen alapul, tehát tulajdonképpen a közvetlen bevételek és kiadások fejezeteinek, beszámolóinak a minősítését végeztük el

Hogy konkrétan a bizottság hatókörébe tartozó Vidékfejlesztési Minisztérium tekintetében mondjam ezt el, az ő tekintetükben a Vidékfejlesztési Minisztérium igazgatása és a fejezeti kezelésű előirányzatainak a beszámolóit minősítettük, az úgynevezett címeknek, azaz az egyes intézményeknek a beszámolóit nem minősítettük külön. Erre pillanatnyilag az Állami Számvevőszéknél nem volt gyakorlat 2010-ben.

A minősítés eredményeképpen, ezt bizonyára látták, a Vidékfejlesztési Minisztérium az egyetlen minisztérium, amely elutasító záradékot kapott mindkét beszámoló tekintetében. Azt feltétlenül hangsúlyoznunk kell, hogy ez alapjaiban véve arra vezethető vissza, hogy a különböző ellenőrzési rendszerek, beleértve a belső ellenőrzést, a folyamatba épített előzetes és utólagos ellenőrzést és az egyéb pillanatnyi prompt ellenőrzések működését is, nem működnek kellően, illetve a hatékonyságuk nem megfelelő. Erre több utalást tettünk magában a függelékben a XII. fejezet tekintetében.

A Vidékfejlesztési Minisztérium, mint itt a képviselője is említette, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, illetve a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium egyesülésével jött létre, tehát gyakorlatilag ez számvitelileg egy beolvadási folyamatnak volt tekinthető, ami azt eredményezte, hogy igazi zárási folyamat a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium tekintetében történt meg. De mi azt a zárási folyamatot nem minősítettük, ez nem volt az Állami Számvevőszék feladata, így csak az év végi beszámoló minősítését végeztük el.

Az igazgatás tekintetében önmagában is a legnagyobb hibát egy licenszvásárlás, illetve egy licenszhasználat, illetve annak az aktiválása és az értékcsökkenésének az elszámolása jelentette. Ez azon alapult, hogy már maga a beszerzési értéknek a megállapítása sem a valós értéken történt, és ebből következően az elszámolt értékcsökkenés mértéke sem volt megfelelő. Ez a hiba önmagában is olyan mértékű volt, ami a beszámoló elutasítását vonta maga után. De ezen kívül még több más hibát is találtunk. A kötelezettség-vállalások analitikus nyilvántartása, illetve a beszámoló adatai nem egyeztek meg, tehát magyarul a beszámoló alátámasztottsága a kötelezettségvállalások esetében nem volt biztosított.

Az éven túli kötelezettségvállalások esetében a kiegészítő melléklet, illetve a pénzforgalmi jelentés adattartalma is eltért. Tehát ezek mind hozzájárultak az elutasító vélemény kiadásához.

A fejezeti kezelésű előirányzatok tekintetében elsősorban a rövid lejáratú kötelezettségeknél állapítottunk meg hibát. A nyilvántartó hely, az MVH adatszolgáltatását nem vettük figyelembe, és így alacsonyabb összegben állapították meg a mérlegben a kötelezettségvállalásokat. Ez már önmagában összegében akkora volt, hogy a beszámoló elutasítását vonta maga után. De ezen kívül az egyéb követeléseknél az ÜMVP esetében találtunk eltéréseket, illetve egy nem számszerűsíthető hibára kell még itt felhívni a figyelmet,

ami a 2009-es zárszámadásra nyúlik vissza. Az FVM-fejezet akkor is elutasító záradékot kapott a követelésállomány nem megfelelő nyilvántartása miatt, és ajánlást fogalmaztunk meg erre vonatkozóan. *(Sebestyén László: Elnézést, négy perc múlva nekünk frakcióülésünk kezdődik.)*

Akkor máris befejezem. Ezt az ajánlást próbálták végrehajtani, azonban nem az előírásoknak megfelelően hajtották végre. Akkor ennyit mondanék.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Köszönöm szépen az ellenőrzésről szóló beszámolót. Kérdezem a bizottság tagjait, kívánnak-e hozzászólni, kérdést feltenni. *(Nincs jelzés.)* Ha nem, figyelemmel a frakcióülés jelentette kényszerekre is, akkor szavazásra bocsátom a zárszámadási törvényt, tehát a T/3927. számú törvényjavaslatot a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról. Ennek az általános vitára való alkalmasságáról kell döntenünk. Kérem azon bizottsági tagokat, akik az általános vitára való alkalmasságot támogatják, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* 11 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 2 nem. Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* Nincsen.

A bizottságnak mind a többségi véleményét, mind az esetleges kisebbségi véleményét írásban kell benyújtania. Tehát kérem az általános vitára való alkalmasságot megszavazó kormánypárti frakciószövetséget, hogy holnapig küldjék el a véleményüket a bizottság titkárságára, hogy továbbítani tudjuk a plenáris vitára. Ha van kisebbségi vélemény, akkor ezzel ugyanígy fogunk eljárni.

Egyebek

Az egyebek napirendi pontban én csak egyetlen dolgot szeretnék jelezni a bizottságnak. A jövő hét elejétől egyéb hivatalos elfoglaltságok miatt három hétig nem tartózkodom itthon. Ez alatt az idő alatt alelnök urak fognak helyettesíteni, velük egyeztetni fogok ennek a rendjéről. Kérem a bizottság tagjait, hogy támogassák alelnök urakat ebbéli munkájukban.

Megköszönöm a minisztériumok, illetve az Állami Számvevőszék képviselőinek a jelenlétét és a tájékoztatását, a bizottság tagjainak a részvételt. Az ülést ezzel lezárom, és mindenkinek további jó munkát kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 59 perc)

Jávor Benedek
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Pavlánszky Éva